

#MARIĆ: S OBZIROM NA SVE OKOLNOSTI, OVAKAV PAD NIJE VELIKO IZNENAĐENJE#

Hrvatsko gospodarstvo palo je u drugom tromjesečju 15,1 posto u odnosu na isto lanjsko razdoblje, što je njegov najveći pad od kada se vode ti podaci, a posljedica je koronakrize.

Državni zavod za statistiku (DZS) objavio je u petak prvu procjenu prema kojoj je bruto domaći proizvod (BDP) u proteklom kvartalu pao 15,1 posto na godišnjoj razini, što je njegov prvi pad od polovine 2014. godine.

To je i najveći pad od 1995. godine, od kada DZS vodi te podatke. Dosad najveći pad od 8,8 posto zabilježen je u prvom tromjesečju 2009. godine, na početku globalne financijske krize.

Pad u drugom tromjesečju veći je od očekivanja analitičara.

Šest analitičara, koji su sudjelovali u anketi Hine, u prosjeku su očekivali pad BDP-a za 13,9 posto na godišnjoj razini, a njihove procjene pada kretale su se u rasponu od 12 do 17 posto.

Oštar pad gospodarstva u drugom tromjesečju posljedica je pandemije koronavirusa i restriktivnih mjera usmjerenih na suzbijanje virusa, što je paraliziralo gospodarsku aktivnost od druge polovice ožujka do kraja travnja.

Oštar pad potrošnje, investicija, izvoza...

Zbog pandemije je u drugom tromjesečju oštro pala osobna potrošnja.

Prema danas objavljenim podacima DZS-a, potrošnja kućanstava potonula je u proteklom kvartalu za 14 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije.

Bruto investicije u fiksni kapital pale su, pak, za 14,7 posto na godišnjoj razini.

Izvoz roba i usluga pao je u proteklom kvartalu za 40,6 posto na godišnjoj razini.

Pritom je izvoz roba pao 10,9 posto, dok je izvoz usluga potonuo 67,4 posto. Uvoz roba i usluga smanjen je istodobno za 28,1 posto na godišnjoj razini - uvoz roba pritom je smanjen 25,3 posto, a usluga 42,5 posto.

U drugom je tromjesečju porasla samo državna potrošnja, za 0,7 posto na godišnjoj razini.

Podaci slabiji od prosjeka EU-a

Prema sezonski prilagođenim podacima, BDP je u drugom tromjesečju pao za 14,9 posto u odnosu na prethodni kvartal, dok je na godišnjoj razini potonuo 15,1 posto.

To su slabiji podaci u odnosu na prosjek Europske unije. Prema podacima Eurostata, u drugom tromjesečju gospodarstvo EU-a palo je 11,7 u odnosu na prethodni kvartal, dok je u odnosu na

drugi kvartal prošle godine pad iznosio 14,1 posto.

DZS je u izvješću poručio da su se okolnosti povezane s pandemijom bolesti COVID-19 odrazile na dostupnost te pouzdanost podataka i informacija koje se uobičajeno koriste za procjenu tromjesečnog BDP-a.

„Poteškoće u mjerenju gospodarskog razvoja, osobito u uslužnim djelatnostima, mogu dovesti do potencijalno većih revizija tromjesečnog BDP-a”, poručio je DZS

Marić: S obzirom na sve okolnosti, ovakav pad nije veliko iznenađenje

Potpredsjednik Vlade i ministar financija Zdravko Marić izjavio je u petak da s obzirom na sve okolnosti vezane uz koronakrizu, ovakav pad BDP-a nije neko veliko iznenađenje, istaknuvši da će revidirati naniže aktualnu procjenu Vlade o padu BDP-a u cijeloj godini.

"S obzirom na sve okolnosti, prije svega vođene koronakrizom, (taj podatak) i nije nekakvo veliko iznenađenje, ali ipak treba apostrofirati da je to u smislu tromjesečnog pada i viši pad nego što je bio u vrijeme zadnje ekonomsko-financijske krize kada je najveći pad bio oko 9 posto", rekao je Marić u izjavi novinarima nakon objave podatka o BDP-u.

Državni zavod za statistiku (DZS) objavio je u petak prvu procjenu prema kojoj je bruto domaći proizvod (BDP) u proteklom kvartalu pao 15,1 posto na godišnjoj razini, što je njegov prvi pad od polovice 2014. godine.

To je i najveći pad od 1995. godine, od kada DZS vodi te podatke. Dosad najveći pad od 8,8 posto zabilježen je u prvom tromjesečju 2009. godine, na početku globalne financijske krize.

Osvrnuvši se na pojedine komponente BDP-a, Marić je istaknuo da je i osobna potrošnja zabilježila rekordan pad, dok je jedino porasla državna potrošnja, što je i očekivano s obzirom na sve aktivnosti koje je Vlada provodila u drugom tromjesečju.

Prema danas objavljenim podacima DZS-a, naime, potrošnja kućanstava potonula je u proteklom kvartalu za 14 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije, dok je državna potrošnja porasla za 0,7 posto.

Marić je napomenuo da su investicije, s padom od 14,7 posto, bile u nešto većem minusu nego su očekivali.

Kako je istaknuo, 52 posto ukupnih investicija odnosi se na građevinske radove. "Građevina je čak u drugom tromjesečju zabilježila neznatni plus, što znači da je ono ostalo - nabava strojeva i opreme - vodila prema tome da su ukupne investicije pale i nešto više nego smo očekivali", pojasnio je.

Dodao je kako je u okolnostima kada nema puno dobrih vijesti, potencijalno dobra upravo ta - budući da su investicije u opremu i strojeve pale i više od očekivanja zbog zaključavanja gospodarstva, to bi mogao biti jedan od elemenata da u trećem tromjesečju njihov pad bude nešto niži, odnosno ostvarenje bolje od očekivanja.

Izvoz roba i usluga pao je u proteklom kvartalu za 40,6 posto na godišnjoj razini. Pritom je izvoz roba pao 10,9 posto, dok je izvoz usluga potonuo 67,4 posto. Uvoz roba i usluga smanjen je istodobno za 28,1 posto na godišnjoj razini - uvoz roba pritom je smanjen 25,3 posto, a usluga 42,5 posto.

Marić je istaknuo da je među komponentama BDP-a izvoz usluga zabilježio najveći pad, no on je bio na tragu Vladinih očekivanja s obzirom da se na početku koronakrize išlo s pretpostavkom pada broja noćenja stranih gostiju od 70 posto.

U vezi podataka o uvozu roba i usluga, Marić je podsjetio da stalno apostrofira da je strukturni izazov za hrvatsko gospodarstvo smanjivanje uvozne ovisnosti "koja se u zadnjih nekoliko godina, u odnosu na prošlu krizu, nažalost i povećala".

Kako je istaknuo, uzme li se u obzir i prvo tromjesečje, kada je Hrvatska imala mali rast BDP-a od 0,4 posto na godišnjoj razini, u prvoj polovini godine ostvaren je prosječni gospodarski pad od 7,8 posto.

"Da Vlada nije reagirala s mjerama već na početku krize, vjerujem da bi ove brojke, koje su dovoljno teške, bile još i gore", rekao je Marić, dodavši da bi i trendovi na tržištu rada bili još i lošiji.

Sve ovo, kazao je, dovodi pod imperativ strukturne reforme i sve što treba učiniti da se unaprijedi kvaliteta, efikasnost i struktura domaćeg gospodarstva, prije svega vezano za uvoznju ovisnost domaćeg gospodarstva.

Na upit kakve se posljedice očekuju na tržištu rada, Marić je rekao kako se može pretpostaviti da bi bez Vladinih mjera pomoći, rezultati po pitanju zaposlenosti i tržišta rada bili znatno lošiji.

No, dodaje i kako mjere nije moguće provoditi neograničeno, jer postoje kapaciteti kojima Vlada raspolaže. "Sada moramo vidjeti postoje li neke djelatnosti koje su još uvijek malo više pogođenije od drugih. Implementirali smo horizontalnu mjeru koja se tiče skraćivanja radnog vremena, pratimo trendove i razvoj situacije i po potrebi ćemo reagirati", rekao je Marić.

Napomenuo je i da treba sačuvati što više radnih mjesta, jer to ima najvažniju vrijednost i u gospodarskom i u socijalnom smislu.

Sredinom rujna ažurirane projekcije

Najavio je da će uskoro, za dva do tri tjedna, Vlada predstaviti smjernice fiskalne i ekonomske politike, odnosno smjernice za izradu proračuna za 2021. godinu, u sklopu čega će predstaviti i ažurirane projekcije za ovu godinu.

"Još nemamo konačnu brojku, no mogu reći temeljem ovih ostvarenja, poglavito trećeg tromjesečja, da će naša projekcija za pad u 2020. biti nešto niža nego što je bila", rekao je Marić, podsjetivši da je aktualna Vladina prognoza za ovu godinu gospodarski pad od 9,4 posto.

Kazao je i kako razvoj događaja u Hrvatskoj i svijetu pokazuju da oporavak neće imati "V" oblik.

"Postaje sve jasnije da 2021. ne možemo očekivati potpuni oporavak gospodarstva te će se oporavak preseliti po svemu sudeći u 2022. godinu", istaknuo je Marić.

U takvim okolnostima, kaže, ne smije biti ponovljena greška kao u prethodnoj krizi, u kojoj se pad protegnuo na šest godina zaredom, tijekom kojih je Hrvatska izgubila 12 posto BDP-a, a nakon toga je trebalo još pet godina da se vrati na razinu prije krize, 2008. godine.

Bit će barem tehnički rebalans proračuna

Odgovarajući na upit novinara, Marić je rekao da ne isključuje do kraja godine rebalans proračuna, kazavši da će do njega doći ako ništa drugo onda zbog tehničkih promjena u samom organizaciji Vlade (spajanje ministarstava) odnosno proračunskih korisnika.

"Prvo ćemo izaći s ažuriranom procjenom BDP-a za cijelu godinu, ažurirat ćemo prihodnu stranu proračuna, na rashodnoj strani smo već dobar dio ovih povećanih troškova već prepoznali u prvom rebalansu u svibnju, ali ima i nekih mjera koje tada nisu bile prepoznate. Mi takve vrste povećanih potreba uspijevamo različitim vrstama preraspodjela napraviti. Međutim, kada vidimo cijelu sliku, ako bude potrebe i za nekim značajnijim korekcijama u proračunu, a njih u ovome trenutku nema, onda ćemo to učiniti. U najmanju ruku, očekuje nas barem tehnički rebalans, a po potrebi ćemo revidirati i neke druge parametre", rekao je Marić.

(H/iPress)

